

De minister van Volksgezondheid
Welzijn en Sport,
Mevrouw dr. E. Borst-Eilers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
2	GVM/2249245	Rfv2002069711	26 april 2002
Inlichtingen bij	Dossier/volnummer	Doorkiesnummer	
mr. G.A. van Nijendaal	55807A-047	070-4267246	
Onderwerp			
Verdeling extra budget maatschappelijke opvang			

Geachte mevrouw Borst-Eilers,

U vraagt de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) advies over de verdeling van het extra budget van € 22,5 mln. dat voor de specifieke uitkeringen maatschappelijke opvang/verslavingsbeleid en vrouwenopvang voor 2002 beschikbaar is gekomen. Hierbij voldoet de Raad graag aan uw verzoek. Hij maakt tevens van de gelegenheid enkele aanvullende inhoudelijke opmerkingen te maken naar aanleiding van de adviesaanvraag.

Samenvatting

De Raad presenteert in Bijlage I de verdeling van het extra budget voor maatschappelijke opvang (€ 13,3 mln.) en vrouwenopvang (€ 6 mln.) op basis van actuele gegevens. Het voorstel om een nieuw verdeelmodel per 2004 te introduceren waarbij rekening wordt gehouden met prevalentie-cijfers spreekt de Raad aan. Hij maakt daarbij wel de kanttekening dat dit vergt dat er heldere uitgangspunten worden geformuleerd ten aanzien van het type en de regionale werking van de onderscheiden voorzieningen. Een dergelijk model zou ook voor de thans ervaren verdeelproblematiek met betrekking tot de specifieke groep zwerfjongeren mogelijk uitkomst kunnen bieden. De Raad meent daarom dat nu met een eventuele tijdelijke aparte specifieke regeling kan worden ingestemd. In Bijlage II geeft de Raad aan hoe de verdeling voor de maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid er uit zou zien als het gehele budget op basis van actuele gegevens zou zijn verdeeld.

1.

Verdeling budgetten

In de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer heeft u aangegeven op welke wijze u de extra middelen wil inzetten.^[1] Uit de nadere briefwisseling met Tweede Kamer en contacten met uw ministerie heeft de Raad begrepen dat het voorstel uit de adviesaanvraag enigszins is

gewijzigd.^[2] De Raad gaat voor de beantwoording van de adviesaanvraag uit van de volgende verdeelwijze:

- de specifieke uitkering maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid wordt verhoogd met € 13,3 mln., te verdelen via de verdeelmaatstaven voor maatschappelijke opvang;
- € 6,0 mln. is bestemd voor vrouwenopvang, te verdeken op basis van het eerder door Rfv ontwikkelde verdeelmodel voor vrouwenopvang;
- een budget van ca. € 3 mln. voor zwerfjongeren zal via een aparte specifieke uitkering worden verdeeld;
- € 0,2 mln. voor beleidsontwikkeling.

U vraagt een uitwerking van de verdeling van het extra budget op basis van actuele gegevens. In Bijlage I treft u de uitkomst aan van de verdeling over de centrumgemeenten voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De verdeling is gebaseerd op de beschikbare gemeentefonds- en CBS- gegevens van maart 2002.

2.

Inhoudelijke opmerkingen

De Raad maakt graag van de gelegenheid gebruik in te gaan op een aantal meer inhoudelijke achtergronden bij het voorliggende verdeelvoorstel.

In de adviesaanvraag geeft u aan, conform het Rfv-advies van maart 2001, te willen bezien of per 2004 een verbeterd model in werking kan treden.^[3] U wilt dat koppelen aan de wens om bij de verdeling rekening te houden met prevalentie-cijfers. Deze gedachte sluit aan bij de aanvankelijke ideeën van de Raad over de verdeling van de budgetten voor maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en vrouwenopvang.^[4] Voorwaarde hiervoor is dat er sprake moet zijn van een expliciet (beleidsmatig) erkennen van verschillende typen opvang en de regio waarvoor zij worden geacht te werken. Daarnaast is het van belang dat hiervoor voldoende betrouwbare gegevens beschikbaar zijn waarop een dergelijk verdeelmodel kan worden gebaseerd. In een aantal voorgaande adviezen heeft de Raad reeds enkele aanbevelingen gedaan voor een nieuw verdeelmodel.^[5] De Raad is bereid ook in het verdere vervolg een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een verbeterd verdeelmodel.

Gelet op het voorgaande kan de Raad instemmen om op dit moment geen middelen vrij te maken voor de invoering van het Rfv-verdeelmodel voor de vrouwenopvang, maar wel de extra middelen (€ 6mln) te verdelen op basis van dit verdeelmodel.

Ten aanzien van de zwerfjongeren constateert de Raad dat uw aanvankelijke voornemen € 3 mln. te verdelen via de specifieke uitkering maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid niet door de Tweede Kamer wordt gedeeld. Het huidige verdeelmodel voor maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid biedt geen mogelijkheid gericht tegemoet te komen aan centrumgemeenten met veel zwerfjongeren of speciale voorzieningen voor zwerfjongeren. Bij een verdeling van de extra middelen voor zwerfjongeren op basis van het verdeelmodel wordt impliciet verondersteld dat de problematiek van zwerfjongeren globaal overeenkomt met de algemene problematiek voor maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. Ook hier verwijst de Raad naar zijn opmerkingen over een nieuw verdeelmodel op basis van prevalentie-cijfers.

Voor de tussenliggende periode kan de Raad zich voorstellen dat er tijdelijk een aparte specifieke uitkering voorzwerfjongeren wordt ingesteld. Deze zou niet alleen open moeten staan voor centrumgemeenten die reeds een dergelijke voorziening hebben, maar ook de mogelijkheid moeten bieden aan andere centrumgemeenten die zich genoodzaakt voelen ook een voorziening te beiden voor deze groep jongeren.

3.

Verdeling totale budgetten op actuele gegevens

De Raad betreurt het dat u niet ingaat op het voorstel van de Raad om vanaf 2002 eerst het totale budget te verdelen op basis van actuele gegevens en de verdeling van 2001 te gebruiken als historische drempel. Gevolg van deze afwijzing is dat nu over een aantal jaren steeds alleen de extra budgetten worden verdeeld op basis van de actuele gegevens. Naar de opvatting van de Raad dient echter het gehele beschikbare budget te worden verdeeld op basis van actuele gegevens, omdat dit immers als indicatie geldt voor de ontwikkeling van de veronderstelde behoefte. Door de verschillende verdeelwijzen die zijn gehanteerd en de wijzigingen in de lijst met centrumgemeenten is het weinig inzichtelijk door welke factoren het totale beschikbare budget per centrumgemeente uiteindelijk wordt bepaald.^[6] In Bijlage II geeft de Raad aan hoe de verdeling voor de maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid er uit zou zien als het gehele budget op basis van actuele gegevens zou zijn verdeeld.

De Raad voor de financiële verhoudingen,

mevrouw A. van den Berg, voorzitter.

de heer M.P.H. van Haften, secretaris.

---

^[1] Brief minister over de verhoging van het budget van de specifieke uitkeringen maatschappelijke opvang & verslavingsbeleid en vrouwenopvang, Tweede Kamer 28 000, XVI, nr. 101.

^[2] Brief van 4 maart 2002, VWS 0200241

^[3] Advies verdeling extra budget maatschappelijke opvang, van 16 maart 2001, Rfv 2001/U60507

^[4] Advies van 28 december 1998 aan de staatssecretaris van VWS over de specifieke uitkeringen vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en verslavingszorg, Rfv 07.30/001.024.

^[5] Advies over de 24-uursopvang in het kader van de regeling sociale integratie en veiligheid, van 1 november 1999, Rfv 19990555807A-029; Advies van 19 oktober 2000 aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de samenvoeging specifieke uitkeringen Rfv2000/U92339

^[6] Dit verhinderde de Raad ook om op basis van de hem beschikbare gegevens de drempelbedragen voor het jaar 2001 exact vast te stellen, vandaar dat hij volstaat met een illustratie van de verdeling van het totale beschikbare bedrag op basis van actuele gegevens. Dit kan belangrijk zijn als basis voor de verdere ontwikkeling van het verbeterde verdeelmodel.